

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KLIMATU I ŚRODOWISKA¹⁾²⁾

z dnia

w sprawie szczegółowych wymagań dla poszczególnych typów podziemnych składowisk odpadów, a także zakresu, sposobu i warunków prowadzenia monitoringu tych składowisk

Na podstawie art. 125 ust. 7 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2026 r. poz. 69) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe wymagania dla poszczególnych typów podziemnych składowisk odpadów, o których mowa w art. 125 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, dotyczące ich lokalizacji, eksploatacji i zamknięcia;
- 2) zakres, sposób i warunki prowadzenia monitoringu podziemnych składowisk odpadów, o których mowa w pkt 1.

§ 2. 1. Podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych oraz podziemnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne, obojętne i promieniotwórcze nie lokalizuje się:

- 1) na obszarach ustanowionych stref ochronnych ujęć wody i na ustanowionych obszarach ochronnych zbiorników wód śródlądowych, w tym głównych zbiorników wód podziemnych, jeżeli akt prawa miejscowego, wydany na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2025 r. poz. 960), ustanawiający strefę

¹⁾ Minister Klimatu i Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 25 lipca 2025 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Klimatu i Środowiska (Dz. U. poz. 995).

²⁾ Przepisy niniejszego rozporządzenia wdrażają postanowienia dyrektywy Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (Dz. Urz. WE L 182 z 16.07.1999, str. 1, z późn. zm.; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 4, str. 228).

Przepisy niniejszego rozporządzenia służą stosowaniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 (Dz. U. L 137 z 24.5.2017, s.1).

Przepisy niniejszego rozporządzenia służą wykonaniu decyzji Rady nr 2003/33/WE z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiającej kryteria i procedury przyjęcia odpadów na składowiska, na podstawie art. 16 i załącznika II do dyrektywy 1999/31/WE (2003/33/WE) (Dz. U. L 11 z 16.1.2003, str. 27).

ochronną ujęcia wód lub obszar ochronny zbiornika wód śródlądowych przewiduje zakaz lub ograniczenie lokalizowania składowisk odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne, obojętne i promieniotwórcze – w zakresie objętym tym zakazem lub ograniczeniem;

- 2) na obszarach górniczych utworzonych dla kopalin leczniczych – jeżeli przewiduje się negatywny wpływ podziemnego składowiska odpadów na te obszary,
- 3) na obszarach:
 - a) występowania lub zagrożonych oddziaływaniem gwałtownych zjawisk, mogących uniemożliwić bezpieczną eksploatację składowisk, w tym:
 - zwiększoną aktywnością sejsmiczną naturalną lub wzbudzoną działalnością człowieka,
 - zwiększoną aktywnością tektoniczną oraz na przebiegu strefy uskokowej,
 - ruchami masowymi ziemi;
 - b) występowania:
 - zjawisk krasowych lub sufozyjnych,
 - intensywnej erozji wgłębnej lub denudacji, których tempo wskazuje, że podziemne składowisko odpadów odsłoni się na powierzchni ziemi przed upływem 10 000 lat– jeżeli nie mogą być skompensowane konstrukcyjnie;
- 4) na obszarach, na których prowadzenie działalności polegającej na podziemnym składowaniu odpadów narusza zasadę racjonalnej gospodarki złożem kopaliny, ze szczególnym uwzględnieniem złóż strategicznych;
- 5) na obszarach o szczególnej wartości kulturowej, rekreacyjnej lub zdrowotnej oraz na obszarach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, 426 i 737).

2. Podziemnego składowiska odpadów obojętnych nie lokalizuje się na obszarach, o których mowa w:

- 1) ust. 1 pkt 1 i 2, jeżeli przewiduje się negatywny wpływ podziemnego składowiska odpadów na te obszary,
- 2) ust. 1 pkt 4.

§ 3. 1. Wyboru lokalizacji podziemnego składowiska odpadów dokonuje się na podstawie wyników zawartych w dokumentacji hydrogeologicznej oraz dokumentacji geologiczno-

inżynierskiej, określających warunki charakteryzujące wybrane formacje geologiczne, w związku z podziemnym składowaniem określonych grup odpadów.

2. Do warunków, o których mowa w ust. 1, zalicza się w szczególności:

- 1) miąższość i rozciągłość formacji geologicznej, warunki tektoniczne oraz stan i rozkład naprężeń geodynamicznych;
- 2) warunki geomechaniczne skał i konwergencję górotworu;
- 3) liczbę poziomów wodonośnych wraz z charakterystyką występujących w nich wód podziemnych;
- 4) prędkość i kierunki przepływu wód podziemnych (hydrodynamikę) w górotworze;
- 5) przepuszczalność podłoża i nadkładu wybranych formacji geologicznych;
- 6) szczelinowatość górotworu służącą migracji roztworów wodnych o własnościach korozyjnych;
- 7) reaktywność skał na działanie roztworów, w tym pęcznienie, rozmakanie, rozpuszczanie;
- 8) wielkość dopływów wód podziemnych do wyrobisk górniczych;
- 9) poziom metanonośności;
- 10) temperaturę i ciśnienie panujące w górotworze;
- 11) odległość komór przeznaczonych do składowania odpadów od innych wyrobisk górniczych, które nie są częścią składową podziemnego składowiska odpadów lub które należą do innych zakładów górniczych, z uwzględnieniem zagrożenia:
 - a) wodnego,
 - b) metanowego,
 - c) wyrzutami gazów i skał,
 - d) wybuchem pyłu węglowego,
 - e) wystąpienia tąpnięć,
 - f) związanego z prowadzeniem robót górniczych, w tym z użyciem materiałów wybuchowych.

3. Podziemne składowisko odpadów lokalizuje się w obrębie istniejącego lub zlikwidowanego zakładu górniczego, w zależności od zastosowanej techniki górniczej i możliwości jej adaptacji na potrzeby podziemnego składowania odpadów.

4. Podziemne składowisko odpadów, z zastrzeżeniem ust. 5, lokalizuje się w formacji geologicznej zapewniającej odpowiednie warunki, w szczególności:

- 1) do usytuowania komór do składowania odpadów, filarów ochronnych oraz zaplecza techniczno-eksploatacyjnego;

- 2) stanowiącej naturalną barierę geologiczną, o której mowa w art. 125 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze, która powinna skutecznie izolować odpady od środowiska oraz ograniczać migrację substancji niebezpiecznych do stopnia, w jakim nie będą one miały nieodwracalnego negatywnego wpływu na środowisko po zamknięciu podziemnego składowiska odpadów.

5. Podziemne składowisko odpadów niebezpiecznych, w którym będą składowane odpady zawierające rtęć, poddane konwersji w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/852 z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie rtęci oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 (Dz. Urz. UE L 137 z 24.05.2017, str. 1), zwanego dalej: "rozporządzeniem UE", może być zlokalizowane wyłącznie w:

- 1) kopalniach soli przystosowanych do trwałego składowania poddanych konwersji odpadów zawierających rtęć lub
- 2) głębokich podziemnych formacjach skał zwięzłych, zapewniających poziom bezpieczeństwa i zamknięcia co najmniej równoważny temu poziomowi w kopalniach soli, zgodnie z rozporządzeniem UE.

6. W miejscach, gdzie naturalna bariera geologiczna nie spełnia warunków określonych w ust. 4 pkt 2, stosuje się sztucznie wykonaną barierę geologiczną o parametrach wytrzymałościowych odpowiednich do warunków panujących w górotworze.

§ 4. Podziemne składowisko odpadów wykonuje się w sposób:

- 1) umożliwiający zamknięcie składowiska przed upływem terminu, na jaki została udzielona koncesja na podziemne składowanie odpadów;
- 2) umożliwiający w przyszłości odzysk odpadów oraz podjęcie działań mających na celu zapobieżenie szkodzie lub jej naprawienie, z zastrzeżeniem art. 29 ust. 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze;
- 3) uniemożliwiający dostęp osób nieuprawnionych oraz nielegalne składowanie odpadów w trakcie eksploatacji i po zamknięciu składowiska.

§ 5. Eksploatację podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych prowadzi się z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.).

§ 6. 1. Podczas eksploatacji podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych zapewnia się:

- 1) ograniczenie oddziaływania warunków atmosferycznych na odpady przeznaczone do podziemnego składowania;
- 2) bezpieczny transport odpadów w obrębie składowiska odpadów;
- 3) składowanie odpadów w opakowaniach odpornych na uszkodzenia powodowane własnym ciężarem odpadów oraz działaniem zawartych w nich składników, wyposażonych w zamknięcia umożliwiające pobieranie próbek, o których mowa w przepisach odrębnych;
- 4) składowanie różnych grup odpadów w osobno wydzielonych komorach składowiska, ze względu na własności fizykochemiczne lub biologiczne;
- 5) przeciwdziałanie mieszanii opakowań zawierających odpady zaliczane do różnych grup odpadów;
- 6) przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu odpadów, w tym poprzez wypełnianie materiałami izolującymi wolnych przestrzeni pomiędzy opakowaniami zawierającymi odpady;
- 7) składowanie odpadów w sposób uniemożliwiający migrację zawartych w nich substancji niebezpiecznych poza granice składowiska w okresie jego eksploatacji i po jego zamknięciu;
- 8) gromadzenie wód pochodzących z odwodnienia składowiska oraz poddawanie ich oczyszczaniu w stopniu umożliwiającym ich przyjęcie przez oczyszczalnię ścieków lub odprowadzenie do wód lub do ziemi;
- 9) odizolowanie od wpływu ewentualnych robót górniczych prowadzonych w otaczającym górotworze.

2. Podczas eksploatacji podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych, w którym będą składowane odpady zawierające rtęć poddane konwersji, w rozumieniu rozporządzenia UE, zapewnia się dodatkowo:

- 1) składowanie odpadów zawierających rtęć poddanych konwersji w pojemnikach, odseparowanych od innych odpadów oraz w zapieczętowanej komorze przeznaczonej wyłącznie do składowania odpadów zawierających rtęć;
- 2) zabezpieczenie podziemnego składowiska odpadów zbudowanymi lub naturalnymi barierami, które odpowiednio chronią środowisko przed emisjami rtęci;
- 3) odpowiednią pojemność podziemnego składowiska odpadów, aby pomieścić całość składowanej rtęci;
- 4) wyposażenie podziemnego składowiska odpadów w odrębny system przeciwpożarowy;

- 5) pojemniki, o których mowa w pkt 1, powinny mieć maksymalny wskaźnik wypełnienia pojemnika wynoszący 80% jego pojemności, w celu zapewnienia odpowiedniej ilości wolnej przestrzeni i zapobieżenia pojawieniu się wycieków lub stałych odkształceń pojemnika, będących wynikiem rozszerzania się odpadów z powodu wysokich temperatur;
- 6) spełnianie przez pojemniki, o których mowa w pkt 1, następujących warunków:
- a) wykonanie z materiałów odpornych na korozję i wstrząsy, w tym ze stali węglowej (minimum ASTM A36) lub stali nierdzewnej (AISI 304, 316L), o ile to możliwe, bez użycia spawów;
 - b) nieprzepuszczalność gazów i pyłów;
 - c) odporność zewnętrznej strony pojemnika na warunki składowania;
 - d) pozytywne przejście przez typ pojemnika badania na swobodny spadek oraz badania szczelności określonych w rozdziałach 6.1.5.3 i 6.1.5.4 Części 6 „Wymagania dotyczące konstrukcji i badania opakowań, dużych pojemników do przewozu luzem (DPPL), dużych opakowań, cystern i kontenerów do przewozu luzem” Załącznika A Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych opublikowanej jako załącznik do oświadczenia rządowego z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do umowy dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. poz. 642);
 - e) oznaczenie trwałą pieczęcią, w szczególności perforowaną, określającą numer identyfikacyjny pojemnika, materiał, z którego wykonano pojemnik, wagę pustego pojemnika, oznaczenie producenta oraz datę produkcji pojemnika;
 - f) posiadanie trwale przymocowanej tabliczki z numerem identyfikacyjnym certyfikatu wydanego przez wytwórcę lub posiadacza tych odpadów, zawierającego w szczególności następujące informacje:
 - nazwę i adres wytwórcy odpadów,
 - nazwisko i adres osoby odpowiedzialnej za napełnienie pojemnika,
 - miejsce i datę napełnienia,
 - informację o ilości odpadów, w tym zawartości i czystości rtęci,
 - potwierdzenie, że pojemniki były stosowane wyłącznie do transportu lub składowania odpadów zawierających rtęć,
 - numery identyfikacyjne pojemników.

§ 7. 1. Do eksploatacji podziemnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne, obojętne i promieniotwórcze stosuje się § 6 ust. 1 pkt 1-6, 8 i 9.

2. W przypadku wydzielenia w podziemnym składowisku odpadów innych niż niebezpieczne, obojętne i promieniotwórcze części przeznaczonej do składowania odpadów niebezpiecznych, część tę wydziela się w sposób uniemożliwiający kontakt odpadów niebezpiecznych z innymi odpadami.

3. Do części, o której mowa w ust. 2, odpady niebezpieczne transportuje się oddzielnie od transportu odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne.

§ 8. Do eksploatacji podziemnego składowiska odpadów obojętnych stosuje się § 6 ust. 1 pkt 4, 6, 8 i 9.

§ 9. Wymagania, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8, nie dotyczą podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych, na którym są składowane wyłącznie odpady niebezpieczne pochodzące z budowy, remontu i rozbiórki – w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2026 r. poz. 524, 605 i 646) – obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, oznaczone w załączniku do rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. poz. 10) kodami:

- 1) 17 06 01* Materiały izolacyjne zawierające azbest;
- 2) 17 06 05* Materiały budowlane zawierające azbest.

§ 10. W procesie zamknięcia podziemnego składowiska odpadów lub jego części wykonuje się prace likwidacyjne w sposób:

- 1) umożliwiającą obserwację wpływu składowiska na środowisko;
- 2) zabezpieczający, w szczególności przed:
 - a) negatywnym oddziaływaniem odpadów na wody podziemne,
 - b) infiltracją wód opadowych, powierzchniowych i podziemnych, w tym przez budowę sztucznych barier geologicznych, tam, zasypywanie i uszczelnianie wyrobisk górniczych pionowych, wyrobisk górniczych o nachyleniu powyżej 45° oraz odwiertów,
 - c) wydostawaniem się produktów gazowych.

§ 11. Monitoring podziemnego składowiska odpadów prowadzi się z zastosowaniem najlepszych dostępnych technik w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy Prawo ochrony środowiska.

§ 12. 1. Monitoring w fazie przedeksploatacyjnej prowadzi się w zakresie niezbędnym do sporządzenia dokumentacji hydrogeologicznej oraz dokumentacji geologiczno-inżynierskiej w związku z podziemnym składowaniem odpadów.

2. Monitoring w fazie przedeksploatacyjnej prowadzi się w celu określenia pierwotnego stanu środowiska oraz wyznaczenia zakresu, sposobu i warunków prowadzenia monitoringu dla fazy eksploatacyjnej, a w szczególności w celu określenia:

- 1) warunków, o których mowa w § 3;
- 2) substancji i parametrów wskaźnikowych podlegających monitorowaniu w fazie eksploatacyjnej oraz częstotliwości pobierania próbek wód powierzchniowych, podziemnych i pochodzących z odwodnienia wyrobisk górniczych oraz zużytego powietrza odprowadzanego z podziemnego składowiska odpadów;
- 3) lokalizacji otworów obserwacyjnych oraz innych punktów pomiarowych do prowadzenia monitoringu w fazie eksploatacyjnej.

3. Parametry wskaźnikowe, o których mowa w ust. 2 pkt 2, należy dobrać w taki sposób, aby ich przekroczenie w fazie eksploatacyjnej jednoznacznie wskazywało, że podziemne składowisko odpadów wywiera negatywny wpływ na środowisko.

4. Liczba otworów obserwacyjnych, o których mowa w ust. 2 pkt 3, nie może być mniejsza niż trzy, przy czym jeden otwór lokalizuje się na dopływie wód podziemnych do podziemnego składowiska odpadów, a dwa na odpływie tych wód.

§ 13. 1. Monitoring w fazie eksploatacyjnej prowadzi się:

- 1) z uwzględnieniem warunków geologicznych;
- 2) zgodnie z zaleceniami dotyczącymi wykonania dalszych badań hydrogeologicznych oraz wskazaniami dotyczącymi prowadzenia obserwacji i pomiarów wód podziemnych, a także co do zakresu, sposobu i warunków prowadzenia monitoringu, określonymi w zatwierdzonej dokumentacji hydrogeologicznej, sporządzonej w celu określenia warunków hydrogeologicznych związanych z zamierzonym podziemnym składowaniem odpadów;
- 3) zgodnie z zaleceniami dotyczącymi prowadzenia monitoringu określonymi w zatwierdzonej dokumentacji geologiczno-inżynierskiej, sporządzonej w celu określenia warunków geologiczno-inżynierskich związanych z podziemnym składowaniem odpadów;
- 4) zgodnie z zakresem i sposobem określonym w koncesji na podziemne składowanie odpadów;

- 5) wykorzystując otwory obserwacyjne, otwory piezometryczne oraz inne punkty lub otwory pomiarowe, o których mowa w § 12 ust. 2 pkt 3.

2. Monitoring w fazie eksploatacyjnej polega w szczególności na:

- 1) określeniu ilości i rodzaju składowanych odpadów;
- 2) badaniu substancji i parametrów wskaźnikowych określonych zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 2;
- 3) kontroli warunków panujących w górotworze, w tym:
 - a) konwergencji i warunków geomechanicznych,
 - b) wielkości dopływów wód podziemnych do wyrobisk górniczych,
 - c) poziomu metanonośności;
 - d) innych wymagań zgodnie z zakresem i sposobem monitorowania składowiska określonymi w koncesji na podziemne składowanie odpadów.

§ 14. 1. Zakres, sposób i warunki prowadzenia monitoringu podziemnego składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej ustala się na podstawie wyników monitoringu przeprowadzonego w fazie eksploatacyjnej.

2. Monitoring w fazie poeksploatacyjnej polega w szczególności na:

- 1) badaniu substancji i parametrów wskaźnikowych wód podziemnych, określonych zgodnie z § 12 ust. 2 pkt 2;
- 2) kontroli warunków panujących w górotworze, w tym konwergencji;
- 3) kontroli geochemicznej powietrza glebowego w rejonie zlikwidowanych wyrobisk górniczych pionowych, wyrobisk górniczych o nachyleniu powyżej 45° oraz odwiertów.

§ 15. 1. Pobranie próbek do badań oraz badania substancji i parametrów wskaźnikowych, w związku z monitoringiem w fazie eksploatacyjnej i w fazie poeksploatacyjnej, wykonuje się z częstotliwością nie mniejszą niż co 6 miesięcy.

2. Pobieranie próbek oraz badanie substancji i parametrów wskaźnikowych prowadzą:

- 1) laboratoria posiadające certyfikat akredytacji, o którym mowa w art. 24 ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (Dz. U. z 2025 r. poz. 568), lub
- 2) certyfikowane jednostki badawcze, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. z 2022 r. poz. 1816) – w zakresie pobierania próbek i badań, do których wykonania są one akredytowane lub certyfikowane.

§ 16. Monitoringu w fazie poeksploatacyjnej nie prowadzi się w odniesieniu do:

- 1) podziemnego składowiska odpadów niebezpiecznych, o którym mowa w § 9;
- 2) podziemnego składowiska odpadów obojętnych.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

**MINISTER KLIMATU
I ŚRODOWISKA**

Za zgodność pod względem prawnym, legislacyjnym i redakcyjnym
Zastępca Dyrektora Departamentu Prawnego
w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
Dominik Gajewski
(- podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie podziemnych składowisk odpadów (Dz. U. poz. 1771), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia zgodnie z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 2029 z późn. zm.), nie później jednak niż w terminie 36 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy.